

Szerkesztői iroda:
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház),
 a hová a lap szellemi részét megillető közle-
 mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
 Egész évre 32 korona.
 Félévre 16 korona.
 Negyedévre 8 korona.
 Egy hónapra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Vége felé.

Kolozsvár, 1902. okt. 6.

Még ma is csak azt mondhatjuk, hogy az Ausztriával folytatott kiegyezési tárgyalások — vége felé közelednek. Most már akadunk jelenségekre, a melyek a mellett a bizonyítékok, hogy ezt a rég vajdó dolgot valahára még is csak dűlőre juttatják.

Hirtelenében meg se mondhatjuk, hogy ebben az ominózus dologban immár hányadik tanácskozást folytatják.

Egyik lap már egy héttel ezelőtt 230 tanácskozást állapított meg. Azóta vagy négyszer ültek össze és még ma is csak ott vagyunk, hogy a befejező tárgyalásról csak mint a jövő zenéjéről beszélhetünk.

Am hallunk hangokat arról is, hogy Széll Kálmánnak most már komoly szándéka befejezni a dolgot.

Persze, mert a parlamenti szünet lejár és az országgyűlés megnyitása után már számon is kérhetik tőle a kiegyezési tárgyalások eddigi eredményeit, s már mégis csak kell mondania valamit, mert a parlament előtt már nem lehet akképpen begombolkozni, a mint ezt eddig cselekedte.

Hát bármint legyen is, csakugyan ohajtandó, hogy vége legyen ennek az ominózus dolognak.

Erre mutat különben az a legjobb hír is, hogy Körber Ernő dr. osztrák miniszterelnök, Call báró kereskedelmi miniszter Giovanelli földmívelési miniszter és Böhm-Bawerk pénzügyminiszter és az osztrák szakszervezők vasárnap este Budapestre érkeztek, hol folytatják a magyar kormányal a kiegyezési tárgyalásokat a miniszterelnöki palotában.

Mig a bécsi lapok mindig azt írják, hogy az osztrák miniszterek a kiegyezés ratifikálása végett jöttek Budapestre, a Magyar Nemzet állhatatosan megmarad a mellett, hogy a két kormány közt komoly differenciák vannak. „Ma, az újabb tárgyalások előestéjén — írja az említett újság — újból hangsúlyozni óhajtok, hogy teljességgel helytelenül informálják közönségünket azok az újságok, a melyek már kész kiegyezésről szólnak. A két állami függő gazdasági kérdéseinek komplexuma még nincs rendezve. A legutóbbi tíznapos bécsi tárgyalások után még igen komoly differenciák maradtak elintézetlenül. E differenciák eloszlását fogják megkezdni hétfőn a budai miniszterelnöki palotában a két kabinet nyolcz tagjának konferenciáján, mely előre láthatólag az egész napot igénybe fogja venni.”

TÁRCZA.

LADY VALE.

Angolból fordította: AMICA.

(Folytatás.)

(24.)

VIII.

Russel nem volt az asszonyok társaságához való hangulatban, szeretett volna valami magányos helyre vonulni, hogy álmodozzék és a jövője felett tündődjön és gondolkodjon. De talán arra nézve az Apátság sem lesz rossz hely, nem fogják tőle megvárni, hogy az asszonyokkal nagyon sok időt töltsön. A napnak a legnagyobb része a sajátja lesz.

Tehát a két férfi együtt utazott le és rendeltetésük helyére éppen akkor érkeztek meg, midőn alkonyodott.

Russel rossz kedvű volt, a Ponsonby társalgása az egész uton bántotta. Ennek a férfinak a melyen gyökeret vert önzését és önkényeskedését kezdte megismerni.

Elveiben olyan lelkiismeretlenség mutatót, ami Russelt felháborította. Elannyira, hogy koronként a megvetését és undorát nem volt könnyű visszatartani.

És Russel nem volt egészen bizonyos arról, ha vajjon ő maga nem tett-e olyan lépést, mely az egyenlőségnek és becsületességnek azon utjáról, melyet maga elibe tűzött eltért.

Ha azt tette, nem az önzés volt az indoka.

Ezt a szíve mélyében tudta. De fájdalom tudomása volt arról, hogy a világ az ő cselekedetét másképpen fogja megítélni és ha ő elhatározza magát Kóráttól mindent elfogadni és viszonozni keveset vagy éppen semmit sem adni. Fogja-e valaha ismét azt az önbecsületet és öntisztelést érezni, me-

A bécsi cenzuralisták lapja, a „Reichswehr“ a magyar félhivatalos lapoknak ad igazat s ő is azt mondja, hogy a kiegyezés nem kész, de megis mondja, hogy miért nem kész. Azt mondja ugyanis, hogy „Széll miniszterelnök új követelésekkel lépett fel, mire Körber haladékokat kért e követelések horderejének megfontolására. Ez adott okot azután Széllnek, hogy visszatárazzon Budapestre. Így történt, hogy a király, aki a két kormány végleges megegyezését akarta, nem hozhatott fel semmit a magyar miniszterek elutasítása és a tárgyalásoknak Budapestre való áttételé ellen. Egy most kitörő miniszterválságnak az az elkerülhetetlen következménye lenne, hogy a kiegyezési mű további elhalasztása kikerülhetetlen volna, már az új kormány kényszerhelyzetére való tekintettel is, amely nem találna magát mindjárt bele a majdnem elért megegyezésébe. S ezzel elérnék azt a teljes lehetetlenséget, hogy a kiegyezést Ausztriában ez évben a parlament letárgyalja.”

A Reichswehr eme hírével szemben a M. N. állást foglal, s azt mondja, hogy a Reichswehr-nek az a hite, mely szerint a megegyezés azáltal vált lehetetlenné a legutóbbi bécsi tanácskozás alkalmával, mivel a magyar kormány új követelésekkel lépett fel, alap- talan, az igazsággal homlokegyenest- ellenkező koholmány.”

Ezzel tehát annyiban tisztában volnánk, hogy a magyar kormány nem lép föl „új követelésekkel.” Nem is hit- tük ezt el egy pillanatra sem, mert a magyar kormány az eddigi követelé- seit is elejtette, nemhogy új követelé- sekkel lépett volna föl.

Ami a Reichswehr hírének azt a részét illeti, mely az osztrák parlament által esetleg támasztható nehézségekről szól, a bécsi „Zeit“ nagyon érde- kes újságot mond el. Azt mondja ugyan- is az említett lap, hogy az esetben, ha Körber a parlamenttel nem tudja elfogadtatni a kiegyezést, felosztatja a parlamentet, s új alkotmányt oktrojál Ausztriára.

Ez az alkotmány tökéletesen ké- szen van s az általános választói jog az alapja. Ez mindenesetre kedves volna a népeknek, mely hálaból olyan parlamen- tet választana, amilyen csak tetszik Körbernek. Nem tudjuk ugyan, hogy mi igaz ebben az érdekes hírből, de attól tartunk, hogy erre az ál- lamosinyre nem lesz szükség, mert Széll Kálmán a 14. §-t is elfogja majd ismerni alkotmányosnak csak azért, hogy a rossz kiegyezését rákényszerít- hesse Magyarországra.

Ami maguknak a javaslatoknak

lyet eddig soha sem vesztett el ámbár oly sok minden egyebet elveszített?

Egy magas mail-phaeton, egy pár jól összeillő lóval, várta őket és Russel, a ki gyakorlott kocsis volt, átvette a gyeplőt.

— Sir az egyik ló fiatal és erős tartást kíván — mondta a lovak fejénél álló lovasz.

Russel intett a fejével és egy gyors pillantást vetett a szép nyugtalan állatra, mely fület hegyezve horkolt, amint a vonat az állomásból szokott zakatolásával ki- ment.

— Eressze el — mondá Russel, amint az állat nyugtalansága növekedett.

A lovasz félre állott. Russel az ostor hegyével könnyedén érinté a lovak hátát és a következő pillanatban a kerekék simán gör- dültek az árnyékos uton, a lovasz, aki hátul gyorsan felugrott, koronként nyugtalanul nézett a Russel válla felett a lovakra, de lát- va, hogy a fiatal báró az ostoret és a gyeplőt mily szakismerettel tartotta és az állatokat mily jól engedelmességet az intésé- nek, teljesen megnyugodott.

— Szép állat — mondá Ponsonby, ki- nek jó szeme volt a lovakra, ámbár sohasem volt sok dolga velük, sem a lovaglásban sem a hajtásban.

— Igen, de van egy kis gonoszság ben- ne. Nézd a füleit. Nem tartom egy lady is- tallójában való állatnak.

Russel nagyon jól festett amint phaeton magas ülésén állt, éber tekintettel a lo- vakon — főleg a fiatal kanczán, mely kész volt kiugrani a hámból, ha kocsisa figyel- mének a legcsekélyebb ernyedését érezte volna.

Gyapju öltözete jól állott és finom pro- pociót előnyösen mutatott, míg szemének és szájának a határozottsága a finom alkotásu vonásoknak karaktert adott.

Ponsonby egyszer vagy kétszer ráné- zett, azzal az éles tudattal, hogy Russel rend-

parlamenti tárgyalását illeti, a N. W. Tagblatt“ azt írja, hogy a magyar parlamentben csak e hónap végén tör- téhetnek közlések a kiegyezésről. Ugy látszik, hogy a magyar kormány a kiegyezési javaslatok benyújtása előtt semmiféle közlést nem akar tenni ezek- ről s hogy mindkét kormány egyide- jűleg terjeszri a javaslatokat a parla- mentek elé.

A tisztviselők fizetés- rendezése.

Budapest, okt. 4.

Az állami tisztviselők fizetésrendezését előkészítő munkálatok még mindig folyamat- ban vannak s ugyszólván állandó a tanács- kozás, mind az egyes minisztériumoknál, mind pedig a rendezés egészét tekintő pénzügyminisztérium kebelében, azzal a czélzat- tal, hogy minden méltányos várakozás lehe- tőleg kielégíthessék s e mellett az államhá- zartás rendje is meg ne zavartassék.

A fizetésrendezés alapjául szolgál az a tervezet, a melyet az „Ellenzék“ is néhány hét előtt nagyjában ismertetett.

E szerint a fizetésrendezés fokozatai ezek volnának:

	Az új fizetés	A régi fizetés
IV. rangosztály (államtitkár)	16,000	12,000
V. rangosztály (min. tan.)	1. 12,000	10,000
	2. 10,000	8,000
VI. rangosztály (oszt. tan.)	1. 8,000	6,000
	2. 7,200	—
	3. 6,400	5,000
VII. rangosztály (min. tit.)	1. 6,000	4,800
	2. 5,400	4,400
	3. 4,800	4,000
VIII. rangosztály (s. titkár)	1. 3,400	3,600
	1. 4,000	3,200
	3. 4,800	4,000
IX. rangosztály (fogalmazó)	1. 3,000	2,600
	2. 2,800	2,400
	3. 2,600	2,200
X. rangosztály	1. 2,400	2,000
	2. 2,200	1,800
	3. 2,000	1,600
XI. rangosztály	1. 1,800	1,400
	2. 1,600	1,200
	3. 1,400	1,000

Ez a tabella értesülésünk szerint vég- legesnek tekinthető. Az ebben megállapított rendszeren változtatni immár aligha fognak. De hozzájárulnak más egyéb változások és rendszabályok, a melyek kiegészítik a fent közölt számszerű rendezésnek határozma- nyait.

Ezek közé tartozik az az új és neve- zetes rendszabály, a mely majd négy éves előlépést rendszeresít minden egyes rangfo-

kívül jókinezési férfi volt és örült, hogy az nem volt többé szabad.

— Pusztán véletlenség, hogy az eljegye- zés megtörtént — gondola magában, de nagy megnyugtatóságra szolgált. Bár mi történe- tet volt azelőtt, most nem fog ezekre az asszonyokra gondolni. További komplikációk nélkül is elég gond van a lelken!

Russel gyors vizsgáló tekintettel nézett maga körül midőn a kapun lefordultak és a jól gondozott sima uton felhajtvá a szép régi parkon keresztül mentek. És látta, hogy az mily nagyszerűen szép volt pompás fáival, hosszú zöld tisztásaival, dámvad nyájával és mindenek felett a jól gondozás látszatával, a mi leginkább feltűnt előtte azon elhanya- goltsg után, mi őt Valton udvarban körül vette.

Ugy tehát ez volt a Valeok otthona! Ez volt az a ház és ez volt az a park, mely annyi nemzedéken keresztül a Vale nevet viselő bárók tulajdona volt, de a természet rendje szerint soha — soha sem lesz az övé. Éles fájdalom futott végig rajta. De az nem a harag vagy az irigység érzete volt — inkább a sóvárgás fájdalomának lehetett volna azt nevezni. Ő nem kívánta magának az apátságot, ő Valton udvart erős szeretettel megszerette — még sem tudott ellentánni azon érzésnek, hogy az egészben van valami igazságtalanság. A régi család fészek miért volt annyira elhanyagolva, míg az apátságra ezeket költötték, hogy ott mindent tökéle- tessé tegyenek? Ha a két birtok gondozására fordított költség egyenlőbb lett volna, most nem kellene neki annyi nehézséggel küzdeni.

A szabatos tökéletesség és fényűzés még inkább szembevetődött, midőn a két férfi a nagy homályos csarnokba lépett.

Ponsonby, a mint figyelmesen körül nézett, a képek és egyéb drágaságok érté- két számíttatta és azt gondolta, hogy lady Valenak nagyon gazdagnak kell lennie, miután a dolgokat képek ilyen stílusban tartották; de Russel úgy érezte magát mint a kiálmodik.

A ház homályosan vissza varázsolta emlékébe azt az otthonot, hol gyermekkorát

köztelen belül. Ezentul minden állami tiszt- viselő négy éven belül, a maga rangosztá- lyának határai közt, föltétlenül előlép. Az emelkedés a karrierben, a feljebb jutás az egyik rang- és fizetésbeli osztályból a má- sikba ezentul is kinevezéstől függ. De ma- gában a rangosztályban biztosítva lesz az időhöz kötött haladás és emelkedés, a mi eddig nem volt meg. Ha majd törvényynyválk ez a most készülő javaslat, akkor azok a tisztviselők, a kik négy évnél tovább szol- gálnak ugyanazon rangosztály valamely foko- zatán, nyomban előlépnek a magasabb foko- zat és fizetés élvezetébe.

Továbbá, tervben van bizonyos kivéte- les rendszabályok statulálása a közszolgálat egyes ágazataiban, így például a bírói, a ta- nári pályán stb. De e dologban még nem sikerült megállapodásra jutni. A részletek egyes tárczáknál még függőben vannak.

A tisztviselők új fizetésrendezése az erre vonatkozó törvény szentesítése és a költsé- gvetés megszavazása után lép életbe s föl lesz ruházva visszaható erővel, olyképpen, hogy már ez év október elsejétől számított- ják a fölemelt fizetés.

Uj zóna tarifa.

Az utazó közönségre meglepetés vár. A zóna tarifa ismét megváltozik. E változás, mint a „Vasuti és Hajózási hetilap“ írja, im- már végleg elhatározott dolog. A zóna-tarif- fát 1889-ben hozták be. 1896-ban módosítot- ták. Ez a módosítás a kívánt eredményt nem hozta be. A bevételek nem voltak arányban a fokozódó kiadásokkal.

Mikor a zónatarifát behozták, azt hit- ték, most már nem kell ármérsékletet adni. Csálódtak. Kell bizony. Még többet, mint eddig, mert többet utaznak és többen még olcsóbban akarnak utazni.

A fővárosi miniszteri beamter most Fiumében szalonkázik. Ingeny, vagy önkze- lesi jeggyel. Hajdan erre a fényűzésre nem is gondolt. Ez ur passzióra az állam rá fizet. Ráírték még sok másra is.

A miniszteri hivatalnokok jobbra a fő- városon kívül laknak. Onnan járnak be esa- ladtól naponta, jobbra ingyen jeggyel a fővárosba. E miatt, habár fokozatosan emel- kedett az utasok száma, stagnál a szemé- lyenkénti bevétel, a személy forgalom bevé- teleit pótolni kell az áruforgalom jövedelmé- vel, hogy a kiadásokat fedezhessék.

Most aztán arra törekszenek, hogy a személy forgalom jövedelme fedezze a kiadá- sokat. Ezért emelni fogják a zóna tarifát.

Az I. zónát emelik 30—20 fillérrel. A távolságot megnyújtják 2 kilomé- terrel.

A XIV. zóna jövőre a 300 kilométerig terjed.

Lesz 300—400 kilométerig XV. zóna.

Lesz 401-től tovább. XVI. zóna.

A különbözet a mostani s az új zóná- nál lesz:

A XV. zónánál 3—2—1 korona;

A XVI. zónánál 6—4—2 korona.

eltöltötte — nem azért, mint ha akkori kör- nyezetbe oly egyszerű lett volna a milyen ez volt, de mert az itt levő nyugalom és finom izlés, a nőiség jelenlétének a közle- ségeről tanuskodott.

Hallotta nevét egy szolga által jelenteni és a következő perczben egy hosszú alacsony boltzatu szobában találta magát, melybe az ablakokon keresztül a lemenő napvilága áradt.

Ladyk voltak a szobában — ennyit mond- hatott — de szeméi egy kissé kápráztak a folyosó és csarnok homályából a világosságba jöve. Egy fekete ruhás alak keze felett haj- totta meg magát és válaszul a többiek előtt való bemutatására meghajtottá a fejét, de csak midőn a társaság le volt ülve és Pon- sonby elfoglalta a ladyk figyelmét, volt ideje hogy körül nézzék és realizálni, hogy milyen társaságban volt.

Lady Valenak az azonosságát nem lehe- tett eltevesztetni; ruhájának a sötét színe eléggé megkülönböztette. Egy pillanatig az ellenségeskedés kifejezésének a nyomával nézett reá és azután a kifejezés rögtön meg- változott, mert Lady Russell nem olyan férfi volt, hogy egy asszony ellen haragot érezen és lady Vale szelid arcában az igazi és mély bánat tükröződött vissza.

A következő pillanatban a Russel tekin- tete egy kis festői alak felé fordult, a ki finom főkötőjével, régi divatu ruhájában és nyakkendőjével olyan volt, mint ha a csar- nokban levő valamelyik képmárból lépett volna ki, kivéve, hogy festett szemek soha sem voltak oly fényesek és tiszták.

— Sir, félek, hogy nagyon meleg és poros utazásuk volt? — mondá a kis öreg lady, a Russel tekintetével találkoznia és régi módi czeremoniával és irr hangejtéssel beszélve, a mi neki jól állott.

Russel felállott, hozzá ment és a mel- lette levő széket foglalta el azzal a tiszte- lettel a modorban, a mi nála természetes- nek látszott, ámbár midőn a lady Vale szo- bájába lépett az a büszkeségnek határozott, bár öntudatlan árnyalata volt rajta és lovagias

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.

Egy négyszögcentiméternyi tér hirdetési ára
 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
 kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor.

Nyilttéri czikkek garmond sora után
 40 fillér fizetendő.

A változást szenvedő zónákat az alábbi táblázatban foglaljuk össze és azokat egyut- tal az eredeti díjszabási helyzettel is szembe állítjuk.

Személy- és vegyes vonatknál.

Vonalak. Távolság kilométer	Menetidő személyenkint koronában					
	I. oszt. jelen- legi	II. oszt. új	III. oszt. jelen- legi	IV. oszt. új	V. oszt. jelen- legi	VI. oszt. új
1 21—25	21—27	1:20	1:50	0:80	1:00	0:50
14 26—40	20—40	2:40	2:40	1:60	1:00	1:00
14 226	226—300	18:00	18:00	12:00	12:00	8:00
15 —	301—400	18:00	21:00	12:00	14:00	8:00
16 —	401 —	18:00	24:00	12:00	16:00	8:00
16 —	km-en túl	24:00	30:00	16:00	20:00	10:00

Gyorsvonatoknál.

Vonalak. Távolság kilométer	Menetidő személyenkint koronában					
	I. oszt. jelen- legi	II. oszt. új	III. oszt. jelen- legi	IV. oszt. új	V. oszt. jelen- legi	VI. oszt. új
1 21—25	21—27	1:50	1:30	1:00	1:20	0:60
14 26—40	20—40	2:40	2:40	1:60	1:00	1:00
14 226	226—300	18:00	18:00	12:00	12:00	8:00
15 —	301—400	24:00	27:00	16:00	18:00	11:00
16 —	401 —	24:00	30:00	16:00	20:00	12:00
16 —	km-en túl	24:00	30:00	16:00	20:00	12:00

Az új zónákban tehát a menetidők a jelenlegiekkel szemben az új 15 zónában 12—15%-kal, a 16 zónában pedig a személy- vonatok III. osztályában és a gyorsvonatok I. és II. osztályában 25%-kal, a személyvo- natok I. és II. osztályában pedig 33%-kal drágulnak. Ez a díjdrágulás tehát csakis a 300 kilométernél nagyobb távolságra utazó- kat terheli, tehát részben azokat, kik az országon keresztül utaznak, részben pedig azokat a zónázókat, kik tapasztalás szerint az oleo utazás lehetőségével visszaértek. A statisztika szerint egészben mintegy 800,000 utasról tehát az összes utasoknak csak valamivel több mint 2%-áról van szó. Enyhíti a me- netidő emeléseket az a tervezett könnyítés is, hogy e jegyeket az utazást, mindenesetre csak megfelelő ellenőrzés mellett, további 24 óra tartamra lehet majd megszakitani.

A polgári személyidíjszabás változásával együtt megváltozik a katonadíjszabás maxi- malis menetdíja is. A III. osztály eddigi 5/60 kor. maximális díjat csak azért állapí- tották meg ebben az összegben, mert a szol- gálaton kívül utazó katonák maximális me- netdíja a III. osztályban, az eredetileg fenn- állott XIV-ik zónájú II. osztályu menetdíj fele volt, tehát a kedvezmény jellegű bíró katonadíjszabás menetdíját nem lehetett magasságra szabni. Az új 16. zóna sze- rint azonban a személyvonat II. osztályának menetdíja 16 korona, a szolgálton kívül utazó katonák maximális menetdíja pedig a III. osztályban 8 korona lesz, mely összeg a katonadíjszabásnál alkalmazott egységtéte- lek figyelembevételével az 500 km-en tul menő távolságokra hat. E szerint a katonai menetdíjak 341 kilométertől kezdve 500 km-ig lesznek újból megállapítandók, illetve fel- emelendők. Ennek dacára az új maximális menetdíj még mindig alacsonyabb lesz, mint az osztrák vasutak megfelelő katonai me- netdíja.

Az új reform eredményét évi 3 millió koronára becsülik.

udvariassága az öreg ladyval való beszélge- tésében bámulatos volt. Lady Geraldin nagyon barátságos volt, jó humorával és eszes meg- jegyzéseivel sikerült az ifjú arczára olyan mosolyt idézni, mely mindig ellenállhatat- lannak bizonyult és Florence a háttérből nézve őt diadalmasan mondá magában —

— Tudtam, hogy meg fogjuk őt sze- retni, bár mily büszkének és megközelíthet- lennek tegye magát — és most bizonyos vagyok arról! Nagyon jó az arca; azon csudálkozom ha vajjon lehetséges volna e Aurának —

De nem engedte, hogy a fölig formált gondolat a kiegészítésig jusson.

A szelid, bános lady Vale iránt az ilyen tervezés áruháznak látszott.

Russellnek egy másik személy jelenlé- téről a szobában hemlőys tudata volt, de valóságban csak akkor látta Florence-t, mi- dőn a teát bevitték. Ekkor Florence előre jött és a háta mögött beáradó napfény glo- riával vette körül. Hullámozó aranyos haján ragyogott, fehér ruhájnak a hosszu egyenes redőit érinté és azokat majd nem csillagóvá tette és az egész megjelenésében olyan su- gárzó valami volt, hogy Russel megdöbbé- nte elragadtatással nézett egy olyan szépségre, mely nagyobb volt, mint a milyenről eddig képzelni tudott.

A leány kezei ügyesen mozogtak a fi- nom porcelánok és ezüstök között. Felné- zett, hogy vidám megjegyzéseket tegyen és a társalgás fenntartásában tevékeny volt la- dy Valenak. Russel előre lépett a csészék szétosztására és Florence édes mosolylyal monddt neki köszönetet és midőn az ifjú végre lady Geraldin mellett elfoglalta helyét oda pillantva azt mondá —

Az utolsó szemtanu.

Aki a vértanuk kivégzését látta.

Az Aradi Közlöny írja:

Mikor évenként elérkezik az október hatodik gyásznap fordulója, nevezetesen ember lesz id. Herold Antal, volt zsigmondházi vízimolnár, aki szemtanúja volt a vértanuk kivégzésének. Eddig ketten éltek még azok közül, kik ezt a borzasztó eseményt látták. Társa azonban a télen meghalt, s így most ő az utolsó szemtanu.

Mig öreg társa élt, október 6-án mindig felkeresték egymást és mikor a gyászünnepeken együttesen résztvettek, mindenkor viszáldézték emlékeztükbe a szörnyű napot és a vesztőhelyhez érve, minden esztendőben megmutatták egymásnak azt a helyet, ahol állva végig szemléltek a hősöknek borzalmas vértanu halálát.

Most már csak egyedül maradt és úgy nyomja a szívét valami, hogy eljött hozzánk a szerkesztőségbe és jól esett neki visszaidézni a borzalmas emléket.

Ezután elbeszélte — amint az ő előadása alapján már ismeretessé vált — hogy mint történt a kivégzés, melyet ő és molnárai a közellevő malomból nézték végig. Különösen meghatón mesélte el, hogy Damjanich tábornok miképpen küldte el feleségének nyakken-dőjét.

Erről a tényről a vértanuk aradi szobrának leleplezése alkalmával beszélt Damjanichné-val, ki akkor néhai Végh Aurél jószágigazgatójánál lakott. Megkérdezte tőle, hogy a kendő eljutott-e hozzá a gyógytató pap útján, kire férje halála előtt bízta. Damjanichné igenlőleg intett és így szólt hozzá:

— Ebből látom, hogy ön tanuja volt a rettenetes eseménynek.

Ezzel elbucszott tőlünk a 81 éves Herold, s távozában mondta, hogy nagy szeretné még egyszer látni Damjanichné-t.

Vérmérgezés áldozata.

A moholi esperes tragikus halála.

Mély részvétet keltő tragikus esetről írunk Obecséről. A moholaki szeretett plébános, Ujhelyi Ágoston vérmérgezés áldozata lett. Ravatalánál busongott az egész község nagya-kicsinye.

A gyászban osztozik az obecsei espereskerület összes papsága, mert a kiérdemesült plébános a kerület esperese volt.

A tragikus eset részletei a következők:

Ujhelyi Ágoston plébános nemrégén vezetésén megsértette a lábujját tyukszemvágás közben. Eleiben ügyet se vetett a jelentéktelennek látszó kis vágásra, amelyből néhány cseppnyi vér szivárgott ki. De pár nap múltán nagy baj mutatkozott. A vágás helyén mind erősebb fájdalmat érzett és kétkülső seb mutatta a baj veszedelmességét.

Az orvosi segély már nem menthette meg az 59 éves férfit, akinek betegágát nagy részvéttel vették körül a hívek. A vérmérgezés olyan rombolólag lépett föl csakhamar, hogy a szerencsétlen ember jobb lábát egészen a térdéig amputálni kellett.

Hősiessen álta ki ezt a szörnyű fájdalmat Isten hű szolgálja. De ez sem segített rajta. A baj már hatalmába vette egész életét és a nagy és kínos szenvedés után f. hó 1-én elhunyt a nagyon sokak által szeretett és tisztelt esperes.

Nemcsak a községének népe, hanem a környékiek is őszinte részvétet gyászolják Isten elköltözött derék szolgáját. F. hó 2-ikán végbement temetésén a résztvevő hívek dráji sokasága volt jelen, valamint a kerületi papság teljes számban. Az elhunyt lelkiját 36 évig volt az Ur kedves szolgálatában.

— Nagyon szép állat — válaszolá Russell. Nekem nem adott bajt, de nagy ügyeletet kíván.

A Florence arca sugárzott.

— Oh, ön maga hajtotta! Ezen örülök! Most megpróbálom én is fogom hajtani! — Lady Vale mind ez ideig félt Madaport reám bízni, de ön képes lesz őket meg-uyglatni.

Russell visszatartotta a mosolygását. — Nem volt bizonyos benne, hogy egy lady el tudjon bánni egy tüzes lóval, azért mert ő azt tette. Nem azért, mint ha az előtte ülő szép asszony hajtsai tehetőségét kétségbe — vonta volna. Tudta, hogy voltak olyan lovak, melyek egy asszony könnyű kézeinek jobban engedelmeskednek, mint a férfi erős fogásának, de egy olyan heves véralakut teremtesél, a milyen a Madcap volt, az a fejébe vehetné hamiskodni, a nélkül, hogy gonoszág volna a természetben, tehát ő némi kockázatazt látott abban, hogy azt egy gyenge asszonykéz kormányozza.

— Erre nézve alig mernék véleményem mondani még Madappal jobban meg nem ismerkedem és —

— És a leendő kocsiával! egészíté ki Florence könnyű nevetéssel. Igen, sir Russell önnök igaza van. Lehet, hogy veszélyes volna Madaport reám bízni, csak hogy én úgy érzem, mintha el tudnék vele bánni. De lehet, hogy nincs igazam.

— Valószínű, hogy igaza van — válaszolá Vale komolyan és ekkor lady Geraldinhoz fordult, hogy egy kérdésre válaszoljon.

— A vendégek egy félóránál hosszabban maradtak ott és társalogtak a nőkel és ekkor a kulesár a saját szobájukban vezette őket.

Ezek a szobák nem nagyon közel voltak egymáshoz, és Russell inkább bűlt azon. Nem kívánta Ponsonbrynak a házra és a ház urnőjére tett megjegyzéseit hallani jobb szeretne a magányt azon a helyen, melyet számára kijelöltek. Merengő hangulatban volt és midőn a kulesár eltávozott, azzal a köl-

Dinamit bomba egy nászmenetnek.

Boszu a szerelem miatt.

Boica és Kristórá között szerdán este egy nászmenetet dinamittal akartak a levegőben röptetni. A terv azonban nem sikerült úgy, ahogy kieszeltek. A nászmenetnek nem esett baja, de egy másik ártatlan ember áldozatul esett a merényletnek. Az esetről az alábbi tudósítást kapjuk:

Bogvisán Illés bányafelügyelő leányának szerdán volt az esküvője Petrosán Miklós bányamunkással. Ennek a leánynak régóta udvarolt egy Barbura György nevű legény, de sem a szülők, sem a leány nem szerették a leányt s ezért, a mikor a leány kezét megkérte, elutasították. Az elutasított legény még egyideig remélt, mikor azonban megtudta, hogy imádjotta Petrosánnal jegyet váltott, bosszura határozta el magát. — Az esküvő után, a mi Boicán történt, a menyasszonyt Kristórára vitték a völgyégy házához. Ezt az alkalmat akarta felhasználni Barbura bosszujának kielégítésére. Már besötétedett, amikor a násznép elindult a menyasszonnyal kocsiokon. Amint Boicát elhagyták *iszonyu durranás hangzott*, mire a nászmenet lovai megijedve, leugrottak az országutról s úgy vágattak tovább, míg nagynehezen megállíhatták őket. Ezután több férfi visszament, hogy megnézzék, mi történt s a robbanás helyén egy darabokra tört kocsi, **egy férfi holttestét és két ló hulláját találták. Dinamit ülte meg őket.** A gyilkos robbanó anyag az első kocsiiban ülő menyasszonynak és völgyégynek volt szánva, a menet előtt azonban egy üres kocsi halad, a mit a merénylő a sötétségben nem vett észre és ezt robbantotta fel. A merényletnek Szinguran Juon, kristórái lakos esett áldozatul. A merénylő Barbura György volt, a kit a csendőrök már letartóztattak.

Az erdélyrészi iparpártoló szövetség gyűlése.

Kolozsvár, okt. 6.

Minden magyar embert érdekel amaz értékes tárgysorozat, a melyet az Erdélyrészi iparpártoló szövetség az Emke irodában tartott szombati gyűlésen Sándor József orsz. képviselő elnöklötte alatt tartott. A jegyzőkönyvet Balogh Károly tanár és Kuskó István hírlapíró vezették. A gyűlésről a következő tudósítást adjuk.

Kik voltak jelen a gyűlésen?

Balogh Károly, Deákly Albert, Ferenczy Gyula, Gál A. Samu, Gámán József, Gámán Zsigmond, Hegyi Gyula, Kuskó István, Magyar Endre, Merza Lajos, dr. Perl József, Sándor József, Széchy Ákos, Szekula Ákos, dr. Weisz József, Zatlai Sándor.

Elnök megnyitja a gyűlést, Szekula Ákos felolvassa a legutóbbi gyűlésről felvett jegyzőkönyvet.

Alakulások a fővárosban és a vidéken.

Elnök előadja, hogy az Erdélyrészi iparpártoló szövetség mintájára és ennek szervezete felhasználásával alakult Szegeden és Békés megyében szövetség. Bpsten a terézvárosi kaszinóban is szervezkedett ilyen. A kezdeményezés beindítására Sándor Józsefet kérték fel. A szövetség elnökül az ő ajánlatára azután Vörös László volt államtitkár kérést fel.

Az arisztokrácia a hazai iparpártolásban.

A hazai iparpártolás előmozdítására az arisztokráciát is megnyerték. A fővárosban az ügyek élén Széchenyi Imre gr. áll. A gróf nemes lelkesedéssel vezeti az iparpártoló osztályt. Gyönyörű beszédében fejezte ki, hogy mily szerencsés körülmény, a hazai ipar fejlődésre nézve, hogy Erdélyiely Magyarországot ismét kezét fog s az ötvenhárom év előtt kimondott Unió a gyakorlatban itt is érvényesül.

csönös érzéssel nézett maga körül, hogy mind ezeket látta ezelőtt.

A szoba nagyon nagy volt, ámbar nem volt magas, a tetőzetet fekete tölgyfa gerendák kereszteték, melyekről az összeköttetésüknél faragott díszítések csüngtek, úgy hogy Russell majdnem a kezével érinthette azokat, az ablakok szintén régi módikak voltak és a kertnek egy díszeserjékkel ékeskedő részére nyíltak. Egy kis négyzetű tért, melynek a közepén egy régi napóra állott, nyírott tiszafa fal vett körül, míg a falszerű határ mellett, magas lilomok és égő pipacsok emeltek fel a fejüket, a lég édes volt a lent látatlanul viruló orgona és sziringa bokrok illatától. Egy fülemile éneke hallzott és a parknak egy rétszerű területéről, melyen az azt keresztült vágó folyó zölést vonalát látni lehetett, egy kakuk szölt.

A nagy szobából nyíló kis toronyszoba íróasztallal volt ellátva és tökéletes kis helyül volt téve, keskeny ablakaiból két irányba nyílt kilátásokat adott és Russell bármire nézett tekintete mindenütt szépséget és háborítatlan esendes nyugalmat talált.

Az a tökéletes gondozás, mely mindenütt szembetűnő volt, leginkább feltűnt előtte. Valton udvarban is volt a szépségnek egy neme körülte; de ottan a pusztulás és elhanyagolás mutatkozott és neki oly kevés hatalma volt valami tenni, hogy azokat megállítsa! Itt minden oly különböző volt — oly nagyon különböző! És a gazdaságnak a gondozásnak ugyan azon jellei látszottak belül, mint kívül. A falak tölgy burkolata és a padozatok ragyogtak a folytonos töréstől és a kifeléstől; a padozaton levő szőnyegek és az ablakok függőnyei drágák voltak és elegánsak és a régi butorok az antik kincsek gyűjtőjének az irigységét felbraztette volna.

Russell egy kényelmes kipárnázott székbe vetette magát.

(Folyt. következik.)

Borbély György uttörő munkája.

Az erdélyi iparpártoló szövetség törekvése a Királyhágón tul. legelőszőr. Borbély György gimnaziumi tanár lelkében Zalaegerszegben talált visszhangra. E férfiú személy energiával fogott munkához. Lázastevékenységgel dolgozott. Zalamegyében a hívekől tábort alakított. Ezek az egész megyére kiterjedő szövetségi hálózatot teremtetek. E miatt az 1900 nov. 12 gyűlés határozata folytán a szövetség jegyzőkönyvi köszönete és elismerése a kiváló és munkás férfiúnak elküldetett. Elnök jelenti továbbá, hogy Borbély György tanár „Magyar Paizs” czimen iparpártoló lapot alapított, melylyel praktikusban magyarázza a szövetségeket létesítését. E miatt Borbélyt a miniszternél feljelentették és a szövetségeket és iparpártolók ellenségei lehetlennék akarták őt tenni. Ekkor az elnök is közbe lépett s így a fáradhatatlan férfiú megmenekült attól, hogy szép törekvését rosszzal fizessék.

Ezzel kapcsolatban Kuskó István is felemlíti, hogy Zalában e működés nyomán a szövetségeket fejlődése olyan eredményt ért el s az oly praktikus szervezettel indított be, hogy más megyék és városok mintának használják fel.

Érdekesnek tartják felemlíteni, hogy Zala-Egerszeg Wallacsis miniszter szülő városa. S a miniszter, a mióta a Borbély Gy. törekvéseinek komolyságát s a cél hazafias voltát felismerte, a legrokonszenvesebb figyelemmel kíséri a törekvéseket. Örül, hogy szülő megyéjében a ha.afiakak ily nemes célra, oly nagy számban csoportosítani sikerült. A ma is sürűn felérkező alattomos feljelentéseket, melyek a hazai iparpártolásnak ott a nyakát szegni törekvesznek, ad acta teteti.

Hazai ipar termékek jegyzéke.

Az országos ipar testület, valamint a kolozsvári és marosvásárhelyi keresk. és ipar kamarák kiadták koronkint, a hazai ipartermékekre való forrásokat. A szövetség tagjai a beszerzési forrásokról szóló eme tájékoztatókat megkapták.

Bejelenti az elnök azt is, hogy a Magyar sz. korona országában levő gyárak jegyzékét össze állította Hegedűs Sándor miniszter. A mű 20 kötetet tesz ki. Örvedetes tudásul szolgál.

Székel kongresszus iparügyi határozatainak értékesítése.

Elnök elmondja, hogy kezdeményezésére székel képviselők 1900 december havában értekezletet tartottak.

Ez értekezletből fejlődött ki a székel kongresszus. E kongresszus lefolyását tüzetesen ismerteti.

Különös értéket képviselnek az iparügyi határozatok. Ezek ismertetése közelebből fog a sajtó alól kikerülni. Elnök gondoskodni fog, hogy a tagok ezt megkaphassák. Egy bizottság kiküldését javasolja, a mely ezt tanulmányozva javaslatot tegyen.

A bizottságba kiküldetik Gámán Zsigmond elnöklettel Gámán József, Magyar Endre igazgató, Hegyi Gyula ipar falügyelő.

Erdélyrészi ipar kiállítás.

A tervbe vett erdélyrészi iparkiállítás munkálatairól számol be azután az elnök. A keresk. miniszter egy Kolozsvárt létesítendő iparsarnokra 50 ezer koronát helyezett kiállításba. Ugyanannyit a város is. Az iparkamara titkára Gámán Zsigmond, mint a bizottság elnöke mindent elkövetett e kiállítás létesítésére. A nehéz viszonyok miatt azonban e szép terv iránt kellő érdeklődés nem volt. Kiemeli az elnök Pákey Lajos főmérnöknek azt az önzetlenül tett nagy munkásságát, a melyet az iparsarnok terveinek előkészítése körül kifejtett.

Karácsonyi bazár.

Deákly Albert óhajtaná, hogy a karácsonyi árubazár, amely tavaly oly szépen indult, ismét megnyitassák. A szövetség kimondja, hogy minden lehető elkövet ez érdekekben s lapok útján az iparosokat, ipar testületet, vásárló közönséget értesíti és ak czióra, érdeklődésre hívja.

„Készült Magyarországon.”

Az iparpártoló szövetséget lépéseket tett, hogy a honi iparcikkre irassék rá, hogy: **készült Magyarországon.** A külföldről becsmpésszett és hazaiként árult cikkek forgalomba hozói rendeleti-uton büntetés alá vonassanak.

Az országos ipartestület sajnálattal jelenti ki, hogy a gondolat nem viheto keresztül, mert néha még a magyarok előtt is titkolni kell, hogy némely tárgy hazai készítmény különben nem veszik meg. Kuskó István hozzá szól ehhez s felemlíti, hogy szerzett tapasztalatai szerint tényleg nehézségekbe ütközik e proppozíció végrehajtása. Vannak Magyarországon gyárak, a melyek az osztrák majdnem kész áruit jóformán csak adjusztálják.

Ilyen a *pozsonyi czérna gyár.* Ez a kész czernát, facsót kivülről hoztatja. A gyár Pozsonyban csak a *gombolyított végzi.* Ilyen a budapesti esernyő gyár. Divatból kimment esernyő részeket Budapestre hoznak, itt összetekölják s forgalomba hozzák, mint honi ipar cikket.

Erdélyi ipar cikkek áru-esarnoka.

Kuskó István javaslatba hozza, hogy olyan iparcikknek forgalomba hozatalára, a melyek kiállítás és ár tekintetében a versenyt teljesen kiállják a külföldi készítményekkel, létesíttessék Kolozsvárt egy árucarnok. Kezde ezt kicsinyben először, de olyan területen, a hol terület van a fokoza- tos fejlesztés és bővítésre.

Az ide szállított tárgyak fölött szigorú ellenőrzés gyakorlandó, nehogy például brünni posztót áruljanak brassói helyett.

A szövetség egyhangulag elfogadja a javaslatot, melynek részletesebb kidolgozására a javaslattevőt felkéri.

Magyar gyáriparosok orsz.

szövetsége.

Fenti cím alatt egy erőteljes országos szövetség alakult. Czélja a nemzeti munka védelmét előmozdítani. Rendszeres és országos képviselüket szabályozni. E szövetség további céljait ismerteti az elnök. Felemlíti, hogy nem kartell jellegű, hanem közérdekű a törekvés, a melyre szövetségeket. Az erdélyi részekből csak 6 gyár állt be. A gyűlés kimondja, hogy az erdélyrészi gyárak figyelmét felhívja ez érdekeiket szolgáló szövetségekre.

Iparos tanoncok konviktusa.

Elnök előadja, hogy Kóos Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő nagy agitációt fejtett ki abban az irányban, hogy az iparos tanoncz képzés jobban fejlesztessek. E czélból tanoncz konviktus beállítását tervezi. Ilyen konviktust az Emke is létesíteni fog a rendelkezésre álló alapból Kolozsvárt és Budapestén a székel iparos tanulók részére.

Kossuth védegylete.

Kuskó István a szövetség amaz elvéből kiindulva, hogy minden munkakörben módját kell keresni a hazai ipar pártolására irányuló eszekelésnek és minden tag a maga körében is köteles a szövetség érdekeit előmozdítani, felemlíti, hogy a Kossuth által alapított védegyletre vonatkozólag érdekes adalékok kerülnek hozzá, mint a történelmi ereklve muzeum öre kezéhez. Kossuthnak saját kezű iratai is kerülnek a muzeumba, a melyek a hazai ipar pártolás érdekében kifejtett akeziójáról tanuskodnak. Jelenti, hogy ő ezeket, mint a mult században egy szépen megindult kezdet történelmi adalékait, midőn közre adja, a Történelmi Lapok borítékán a Kossuth védegylete szellemében tájékoztatni és buzditani fog a hazai ipar érdekében. A szövetség a bejelentést elismeréssel és örvedetesen veszi tudomásul.

Hirschfeld Lajos emlékezete.

Gámán József dr. bejelenti, hogy az iparpártoló szövetségnek egyik oszlopos férfiá Hirschfeld Lajos építő mester, a kolozsvári ipartestület megalapítója és tevékeny titkára élete delén elhunyt. A jeles férfiú egy apostola volt a magyar ipar fejlesztésének. Oszlopa iparpártoló szövetségünknek is. Halála nagy veszteség az iparosokra nézve. A gyűlés fájdalommal veszi tudomásul a derék férfiú elhunytát s a veszteség felett érzett igaz részvétét jegyzőkönyvben örökíti meg s közölni fogja azt a családdal is.

Külön vámtérület.

Kuskó István hivatkozik a szövetség gyűlésein minden tárgyalás alkalmával előkerülő ama megnyilatkozásokra, mely szerint önálló vámtérület nélkül hazai iparunk pártolására vonatkozó törekvés csak *vergődés.*

Biztos határozott sikert, a kívánt eredményt elérni nem lehet. Iparosaink, gyárosaink, teljesen ki vannak szolgáltatva Ausztriának. Ezek gyárosai ipartelepeink bármilyekét, bármikor, tetszésük szerint leszerelhetik. Látjuk, mily sikerrel söpörnek el egy egy hazai gyárat. Az erő és lehetőség náluk majdnem minden gyárunk megsemmisítésére meg van. Ők összetartanak. Kártelt kötnék. Le nyomják nálunk az árakat annyira, hogy vesztéségük néha milliókat meg. A hazai gyárosok, vagy nagy iparosok kétségbe esetten futnak velük. Egy-két év alatt teljesen eladósodnak. Tönkre mennek. Ekkor az elpusztult magyar gyártelepek romjai fölött monopolizálják a magyar piacokat. Vesztéségüket behozzák. Országunkat kiszípolozzák. Kéri tegyen a szövetség nyilatkozatot a külön vámtérület szükségessége mellett.

A gyűlés kimondja, hogy e fontos kérdést egy külön gyűlésen, melynek egyetlen pontját képezze ez, fogja tárgyalni. Ezzel a gyűlés, az elnök éltetésével, véget ért.

A megtréfált humorista.

Rákosi Viktor országgyűlési képviselő, vagis: Sipulusz tegnapelőtt arra ébredt, hogy a felesége költögeti sirva és egy újságot lobogtat almos szeméi előtt.

— Olvasd ezt, hitszgező!

Egy apróhirdetésre mutatott, mely így szólt:

Mintaférj egy pajkos, vidám kedélyű és mindenestül eszes özeveget keres társnak olaszországi útjára. Válaszk e lap kiadóhivatalába kértnek „Sipulusz czimre.”

— Mered még tagadni, hogy ez te vagy?

Sipulusz az égi ártatlanság derűs nyugalmával válaszolta:

— Merem! Sőt azt is merem kijelenteni, hogy itt hallatlan plágium-esetről van szó. Egy alávaló gazember az én nevemet írta saját írás műve alá... No de majd én kiderítem a dolgot!

Gyorsan bement a lap kiadóhivatalába és a következő kishirdetést tette köz:

Mintaférjnek levele van a kiadóhivatalban. Aztán másnap reggel beült a rács mögé és várt. A „mintaférj” nemokára jelentkezett. Veresképű, kövér ur volt, a ki megható jámbor hangon kérdezte.

— Hun az a levél?

Sipulusz úgy rontott rá rejtékéből, mint a sivatag oroszlánya.

— Maga az a mintaférj? Mi?

— Igenis kérem... de az csak vicz.

Sipulusz lesújtó tekintettel nézett végig rajta.

— Vicz? Talán ez jogosította fel arra is, hogy Sipulusznak nevezzé magát? Hogy merete maga Sipulusznak nevezni magát? Tudja meg, hogy Sipulusz én vagyok!

A kövér ur zavartalan nyugalommal válaszolta:

— Hát tetszik tudni, úgy gondoltam, hogy ha Sipulusz írok alá, akkor a feleségem soha sem találja ki, hogy én vagyok, hehehe!

— Igen ám, de az én feleségem meg azt találta ki, hogy én vagyok!

A kövér ur irigykedve felsóhajtott:

— Önnök könnyű! Az ön feleségének nem volt igaza, de az enyémnek bezzeg igaza lenne!

Alsó-zsuki verseny.

— Első nap —

Kolozsvár, okt. 6.

Október első vasárnapja volt tegnap. Ennélfogva úgy nézett ki dél felé a Wesselényi Miklós utca, mintha kevéssel azelőtt a hámelei patkányfogó furulyázott volna végig rajta. Ifjak és öregok mágánások és polgárok, katonák, czivilek, hordárok, és China 3333 isteneké ükapja tudná megmondani micsoda kasztbellek kísérték ki utolsó utjokon hitlen koronáikat és filléreiket. A nyári ruhák szezonja utolsó lobbant a derűs, mosolygó októberi napfényben. Akinek pedig már elkészült az őszi ruhája, gondosan elrendezve végig kocsiáztatta az itthonmaradtak gukker sorfala között.

A népvándorlás egy negyed egy óráig tartott. Ekkor következett az állomáson gyanutlanul szundikáló vasuti kocsi megrohanása. Kolozsvár publikuma már szokva van az ilyesmihez. Ennek tulajdonítható, hogy mindössze néhány bevett ezilzder maradt a csatáron. A kőlvonatot — mely hosszabb volt egy drámai előadásnál is — mint egy jól lakott boa constrictor, alig szuszogott a néptelen perronon.

Vége ütött az óra. A mozdony hosszasan sivított és háromszor egymásután neki rugaszkodott Alsó Zsuknak.

Az utasok egymás nyakába borultak, mint különösebb nemzeti örömhíre az ismeretlen utcazi járókelők; a kalapok egy kovályogtak a levegőben, mint varjak a tarlok fölött — a vonat azonban sehogyssem akart megindulni.

— Szálljanak le mind, vagy csak Szentkereszt Pali! — indítványozta hasrány hangon valaki az egyik első osztályu kocsiában.

Attól a gondolatától azonban, hogy a mágán világ egyik legrokonszenvesebb, legnagyobb és legkedvesebb vezér férfa hányozni talál a zsuki tribünökről a mozdony is annyira megszeppent, hogy végő erőfeszítéssel neki gyürkőzve méltóságtelesen megindította a kőlvonatot.

Az utról nincs különösebb följegyezni valónk. A csalhatatlan tip-ek milliárdjai ugyanis nem méltók a nyomdafiésekre. Ebben a tekintetben Wass György gróf erre a legnagyobb ricordot. Barátságos és fesztelen őszinteséggel árulta el mindenkinek a meggazdagodás útját.

— Az első versenyben Camillus lesz az első! — hirdette fáradhatatlanul.

Miatán azonban Wass gróf az első ulovas, a ki nem a saját, hanem a más győzelmet veszi volt bizonyosra versenye előtt, ennélfogva mindenki azt a lovat rakta meg, mely a programban Camillustól legtávolabb van nyomtatva. Természetesen mondanom sem kell, hogy Camillus bejött elsőnek, a mi pénzünket pedig nem adták vissza.

A további típeléssel épp ilyen szerencseje volt Wass grófnak. Minden ló győzelmet csalhatatlan bizonyossággal megjődölte. A saját lovaival szemben tartózkodó és érthetően szerény volt. A milyen snájdig gavalír kitelik tőle, hogy csupán ezért nem vágatott be egyszer sem elsőnek a bírói páholy előtt...

... A versenyekről sincs sok mondani valónk. Ugy sem ér az semmit egy papírosan. Egyik ló jobban tud futni, mint a másik, aztán az olvasónak mindegy akármelyik érkezett be előbb. Sőt a második versenyen nem volt szükség futni sem, mert Bíró kényelmesen elsétált a czélikarika előtt.

De a zsuki loverszengek életét lelkét, az örökifjú Wesselényi Béla bárót külön meg nem dicsérni, halálátalags volna tőlünk. Valóságos eszthetikai élvezet a báró urat lovan látni. Fátalos temperamentum, elegancia, rutin és snájdig grációzitás jellemzik a fehér haju ulovast, a kinek fáradhatatlan buzgalma és akadályt nem ismerő zsenialitása teremtetete meg a zsuki versenyeket és emeli azoknak jelentőségét.

Tegnap is zajosan megjelenezték egy mesterien vezetett vadász-verseny után.

A tribün egyébként nem volt annyira tele, mint máskor. A publikum alkalmasint jövő hétfőre tartogatta magát. A szép nem azonban előkelően

szép asszonyok, e totalitázon, nem a favorit-k és outsiders-k. Dobálta a koronákat és énekelte a Kossuth-nótát szüntelenül.

A vendégfő végre megelégtelte a dolgot. Barátságosan meginterpellálta.

— Nézzé öreg! Jó volna már hazamenni! . . .

A hordár megütközött a dolgon. A következő pillanatban hazafias lelkesedéssel énekelte tovább:

— Hazamenni? Ha még egyszer azt izeni, . . . mindnyájunknak el kell menni! . . .

És talán még most is ott iszik a kihalt tribünök mögött. És ez a szerencsénk, mert a jövő hétfőn bizonyosan aludni fog az öreg és nem fogja a Kossuth nótát huzatni a — királyi hercegek tisztelgetésére . . .

L. E.

A versenyről különben részletes tudósításunk a következők:

I. **Állami mének versenye.** Vadász verseny.

1. **Camillus** lov. *Ditrói* huszár hadnagy.

2. **Poroszló** lov. *Wass Gy. gr.*

3. **Maros Vécs** 369 lov. *Szentkereszti* István.

4. **Paris** lov. *Reinlich.*

5. **Durezás Nonius** 232 lov. *Horty* Jenő.

6. **Herkules** lov. báró *Blomberg* Frigyes.

Első lett **Camillus**, fél hosszal, második **Poroszló**. Tot: 2: 6, 5: 15.

II. **„Buksi” akadályverseny** 1000 kor. adja a magyar lovaregylet. Ebből 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a 2-iknek, 100 kor. a 3-iknak 50 kor., 4-iknek és a győztesnek 50 kor.

1. Br. **Bánffy Albert**, *Bibi* lov. br. *Reihlin* husz. főhadnagy.

2. Br. **Bornamisa E.**, *Carola* lov. *Zalay* husz. főhadnagy.

3. Br. **Wesselényi Béla**, *Szulamith* lov. *Pálffy* Gábor husz. hadnagy.

4. Br. **Wesselényi Pálma**, *Hébe*, lov. *Makkay* husz. főhadnagy.

Első lett **Bibi**, második fejhosszal **Sulamith** harmadik **Hébe**, negyedik **Carola**. Tot: 2: 12, 5: 30.

III. **Állami mének versenye.** Vadász verseny.

1. **Ozora**, lov. *Ditrói* husz. hadnagy.

2. **Maros Vécs** 382 lov. *Hackmann*

3. **Nagy Debrek** lov. *Ludmann* tűzér hadnagy.

4. **Derékegyháza** lov. *Boggyai* főhadnagy.

5. **Deciever** lov. *Wass György gr.*

6. **Maros Vécs** 380 lov. *Bakk* tűzér főhadnagy.

7. **Tüske** lov. br. *Blomberg*.

Első lett **Ozora**, második **Tüske** orrhosszal. Tot: 2: 6 1/2, 5: 16.

IV. **Zsuki díj.** Akadályverseny.

2000 kor. a magy. földmívelésügyi miniszter irtól. Ebből 700 kor. az elsőnek, 350 kor. a 3-iknak, 2 kor. a 4-iknek, 4000 kora győztes 10 tenyésztőjének és 100 kor. a győztes loagnak.

1. Gr. **Béldi Ferencz Tündér** lov. *Pálffy* husz. hadgy.

2. Gr. **Béldi Kálmán Miczi** lov. *Makkai* husz. főhgy.

3. Br. **Kemény Elemér Julesa** lov. a tulajdonos.

4. Br. **Kemény Kálm. Mérges** lov. br. *Bánffy* Endre.

5. Br. **Szentkereszti István Galamb** lov. *Boggyai* Arthur.

6. Gr. **Teleki Ferencz Ninon** lov. br. *Reihlin* husz. főhgy.

Első lett **Julesa**, második **Ninon** félhosszal, harm. **Mérges**, negyedik **Miczi**. Tot: 2: 7 1/2, 5: 15.

V. **Állami mének versenye.** Vadász verseny.

1. **Nagy Lány** lov. *Ditrói* husz. hadgy.

2. **Bonczhida** lov. *Boggyai* Arthur.

3. **Csanád 104** lov. *Walther* tűz. főhgy.

4. **Csanád 98** lov. br. *Blomberg* Frigyes.

5. **Kemény** lov. *Hackmann* tűz. főhgy.

Első lett **Remény**, második fejhosszal **Csanád 104**, harm. **Nagy Lány**. Tot: 2: 11, 5: 26.

ról tett jelentést Elek Gyula titkár. Veisz Mór pénztárnok számadást mutatott be az egyetle befolyt pénzekről. Sajnosan vette tudomásul a választmány, hogy ez évben is kevesebb adakozás történt az egyesület cédjaira s így nem tud ez évben oly arányban segíteni, a mint azt szeretné az elnökség. A munka kiosztás idejéről 1902 decz. 6-án állapította meg a választmány. A gyűlésen jelen voltak: Dr. Kis Mórné Heinrich Józsa, Mina Jánosné, Mórész Ida, Márton Ilona Veisz Mór, Elek Gyula, Solyom János, Elmaradásukat levélben mentették ki: Szvacina Gézáné és Farkas József.

Egyetemi Polgártársak / Folyó hó 9-én (csütörtökön) este 8 órakor tartja az egyetemi ifjúság általános *ismerkedési estélyét* a New-York szálloda I. emeleti éttermében, melyre az „Egyetemi Kör” választmányának megbízásából az egyetemi polgárokat tisztelettel meghívjuk.

Szabadon remélünk egyetemi polgártársak, hogy ezen összejövetelen kivétel nélkül meg fognak jeleni, mert csak az ily érintkezés által lesz biztosítható azon viszony mely hivatva van az egyetemi ifjúság kebelében az egyívű tartozás, a testvériség az igaz észinte barátság triászát megtestesíteni, ébren tartani, örökösöd tenni, mely összetartson bennünket ne csak itt az egyetem falai között hanem majd künn az élet küzdő piacán is! . . . Kolozsvárt 1902, okt. 5. Szántó Vítus s. k. e. i. főtitkár. Ady Lajos s. k. e. i. alelnök elnökhelyettes.

Meghibő. Az „egyetemi Kör” T. választmányi tagjai a f. hó 7-én (Kedden) d. u. 6 órakor az „Egyetemi Kör” elnöki irodájában tartandó: Folytatlagos választmányi gyűlésre az ügyrendtartás 18 §-ára való figyelemztetés mellett meghívattak. Tárgyak: 1. A f. évben megrendelendő lapok és folyó iratok jegyzékének összeállítás. 2. Bizottságok kinevezése. 3. Egyéb intézkedések. 4. Indítványok. Kolozsvárt 1902 október 5. Szántó Vítus s. k. e. i. főtitkár Ady Lajos s. k. e. i. elnök.

SZINHÁZ.

Sugár Arankának népsziműi debut-jé tegnap a *Piros bugyellár*is Török bíróné szerepében — bár sikeres volt még sem vonta maga után az elismerésnek, a kitüntetésnek azt a spontán és nagyarányu megnyilatkozását a közönség részéről — mint azt a *Bolond* bemutatásakor konstatáltuk. Játékában sok a természetes vonás, de nem tud kellőleg hatni megjelenésének erejével. Kaczkias viselkedése, pajzán jókedve, szeszélyei, szerelme, bánatba merülése, mintha nélkülöztek volna egyes jelenetekben az igazságot, a bensőséget, kedélyt; — egyszerű a szívet. S így nem is tudta kellőleg hatalmába keríteni a közönséget, mely más különben sok udvariassággal tapsolt s ujrátáztá meg dalait. Jó partnerei voltak Kassai, Tompa: Játstak még Szentgyörgyi, Dezséri, Ligeti, Papp, Árpási, Jankó stb.

A vasárnapi diszeloadás jegyeit a jegypénztár a rendes pénztári árakban árusítja.

Örök törvény kerül színe holnap új betanulással. T. Halmi M. Laczkó A. Palotai P. Hegedűs Sz. Gál J. Szakács, Papp, Tompa, Dezséri, Szegő, Katona, és Megyeri igazgató lesznek az előadás főszereplői.

Rang és mód Szigeti színműve szerdán kerül színe. Bannai Gerőtt ezuttal is Szentgyörgyi játssa.

Jókai Kolozsvárt. Legutóbbi megállapodás szerint Jókai pénteken d. u. 4 óra 44 perczkor érkezik Kolozsvárra. Szombaton este „A szigetváryi vértanú” előadására a színházba megy a költő fejedelem.

Vasárnapi diszeloadás teljes műsora a következő lesz:

- Erkel „Hunyadi” nyitánya.
- „Mátyás király legendája” prólog írta Jókai Mór, előadja Tivólvgyi Margit.
- „Hüség próbjáa.” Vigjáték 1 felvonásban, írta Kisfaludy Károly.
- „Szép Ilonka” Moşonyi dalművének 4-ik felvonása.

Szinlapjavítás.

„Aranylakodalm” ma esti előadása 5. (páratlan) számú bérletben tartatik meg.

MINDENFÉLE.

— **Okt. 6.** Nem tartozik a hivatalos ünnepek közé a mai szomorúságos, gyászos emlékeztető nap, de fájó szívvel gondol vissza minden jó magyar érzésű ember arra a nagy tragédiára, a melyik ezeltől 53 évvel játszott le a magyar Golgotán: Aradon. Tizenhárom szentemlékü férfiu, kik mindannyian fényes katonai méltóságot viseltek avatott a durva önkény a német mártirjaivá. Ötvenhárom év múltán is vissza-visszatér a hű emlékezet a hazafias érzés kapcsán a tizenhárom névhöz, a véres tragédiához: erőf, lelkesedést, bátorságot merítendő a még mindig nagy és kitartást igénylő küzdelmeinkhez. Fájó kegyelettel borulunk le mindnyájan e szent napon a Tizenhárom még mindig fénylő sugárzó emléke előtt, és áldjuk magasztaljuk hazafiságukat melyért vértüket ontották példát szolgáltatva, magasztost és dicsőt késő unokáknak.

Kolozsvár közönsége „is kegyeletosen emlékszik meg a nagyokról, és szívben léleken ünnepel e gyász napon. Az ifjúság szép sikerű ünnepélyeken rótta le a kegyelet adóját. Az egyes tanintézetek ünnepélyéről a következő tudósításaink vannak:

A **seminarium** egyetemi ifjúságaak „Szent Imre-köre” a 13 aradi vértanu emlékére sikerült házi ünnepélyt rendezett a következő műsorral: 1. Hymusz — a seminaryium dalegylet. 2. Elnöki megnyitó: Roska Márton tj. 3. Szavaltat: Cseke Vincez tj. 4. Kurucz dalok: a seminaryium zenekar. 5. Ünnepi beszéd: Antal Áron tj. 6. Szózat: a seminaryium dalegylet.

Az **ev. ref. kollegium** hazafias ifjúsága, mint minden évben. ugy ebben is kegyelettel ünnepelte meg az aradi tizenhárom vértanu halálának évfordulóját. Okt. 6-án d. e. 10 órakor az intézet tornacsarnokán szép hazafias ünnepélyt rendezett a „Gyulai Pál önképzőkör”.

A **kolozsvári m. kir. állami tanitónő-képzőintézet** önképzőköre okt. 6-án az arani vértanuk emlékére az intézet Lázár-utcai helyiségében gyászünnepélyt tartott gazdag összedíltt műsorral.

A **kolozsvári ev. ref. theologiai fakultás** internátusának ifjúsági egylete 6-án délután 5 órakor rendez ünnepet a 13 aradi vértanu emlékére, a következők műsorral: 1. Hymusz (közének). 2. Imát mond Kádár Géza. 3. Szavalt Izsák Aladr. 4. Zene. 5. Emlékbeszédet mond Ady Lajos. 6. „Október 6.” énekl az ifj. dalkar. 7. Szavalt Gyárfás Sándor. 8. Szózat (közének).

A **polgári fiúiskola** is szép ünnepet tartott a mai gyásznapon tanárai vezetése mellett.

— **Bartha Miklós** országgyűlési képviselő és lapunk főszerkesztője, a Mátyás szobor leleplezésére szintén lejön Kolozsvárra.

— **Az egyetem ünnepe.** A kolozsvári egyetemen az új tanév ünnepélyes megnyitása tegnap délelőtt folyt le előkellő és nagyszámu közönség jelenlétében, a központi egyetemuj, díszesaulájában. Lőte József a mult évi rektor magnificus vezetésével mellett vonultak be d. e. 10 órakor a díszbe öltözött egyetemi hatóság és tanári kar. A megnyitó ünnep első pontja volt a mult évi rektor beszámolója az év történetéről, melyben örömmel jelentette, hogy a központi egyetem épület részei teljesen készen vannak. Beszédre vezte az ujjonnan megválasztott rector magnificusnak, Schilling Lajosnak átadta a rektori nyaklánczot. Ezután Schilling Lajos kezdte meg nagyhatásu, érdekes adatokkal telt megnyitó beszédét, melyből részleteket közlünk lapunk holnap számaiban.

— **A kolozsvári indóház első utasa.** A kolozsvári vasuti indóház munkálatai serényen folynak Herczegh Lajos főmérnök gondos vezetése alatt. Az indóház már pénteken készen lesz s gyönyörűen lesz díszítve. A forgalomnak szombaton adják át s első vendége József főherceg lesz, ki szombaton délután érkezik Kolozsvárra.

— **A király névnapja.** A király névnapja alkalmából a kolozsvári a. u. tanitónő-képző-intézetben szombaton d. u. 4 órakor igen szépen sikerült házi ünnepélyt rendeztek a következők sorrendben: Az ünnepélyt Nagéli-Chovan: Király hymnusza nyitotta meg, melyet a növendékek kara énekelt. Ezután Kiss Rezső: Király dalát szavaltat: Szvoboda Gizella IV. éves növendék sűrű tapsok közt. Beriot: Concert „A” moll. hegedűn igen szépen és nagy hatással előadta Orbay Mariska IV. éves. nőv. zongorán kísérté Csiky Anna III. év. nőv. Tartalmass ünnepi beszédet mondott Benedek Emma IV. é. nőv. zajostapsok közt. Hubay: Csárdia jelenetek irt művei zongorán előadták: Kiss Irén és Wächter Ella IV. év. növendékek élénk tetszés mellett. Dalmady Győző: Hazafiság és Magyarország. c. költeményét szavaltat el Petrá Róza II. é. növendék zajostapsokat keltve. Erkel-Kölcsy: Hymnuszát a növendékek kara énekelte, s ezzel a szép ünnepély véget ért.

— **Tanitónő választás.** A kolozsvári r. kath. egyházközség képviselő testülete tegnap délelőtt a belvárosi leányiskola termében rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedül tárgyat a Kőkert-utcai r. kath. elemi népiskolánál megüresedett tanitónői állás betöltése képezte. A gyűlést Bíró Béla apátplébános, mint elnök nyitotta meg előterjesztve, hogy a megüresedett állásra 11 folyamodás adatott be. A választmány előterjesztése után kezdetű vette a szavazás, melynek következő eredménye lett. Beadott 196 szavazat. Ebből 75 szavazatot nyert Öberti Vilma, 19 szavazatot Sódor Imre, a többi szavazat a pályázók között osztott meg. Megválasztott tehát Nagy Jolán, dr. Nagy Mór polgármester helyettes leánya, a ki jeles tehetségével bizonyára igazolni fogja azokat a várakozásokat, melyeket a képviselői tagok többsége veleszemből támasztott.

— **Az egyetemi labdarugó csapat** f. hó 5-én délután 3 órakor a kolozsvári katonai gyakorlóterén nagy football-tornát rendezett ezrekre menő közönség jelenlétében, a nagy közönség megjelenése annál is inkább volt méltánylandó, hogy evel azt mutattat ki, hogy az embersportot előbbre helyezi, mint a lösportot, mely utóbbi házard nyereszkedési alapon áll és a nemes sport-érzületet teljesen elvadiítja. A kolozsvári labdarugók azon az haladnak, mely minden nagyobb és intelligensbb városban bekövetkezett, hogy az összes sportnemek háttérbe szorulnak és a nagy tömegek vezetését a labdarugók uralják. Ezen sport ellen azok küzdenek, kik vagy nem ismerik, vagy anyagi oldalukról vannak érintve. Mi csak azon szempontból mérlegeljünk, hogy helyesebb, ha ifjúságunk tornatanáraink felügyelete alatt szabad idejében tisztá légkörben mozog, teljes lelki éberséggel, mint esetleg a fűdörvényszerű színházakat tölti meg, a zsufolt ifjúsági előadások alkalmával. Ha az ifjúsági előadásokat szabad levegőn görög amphiteátrumokban adnák elő, így semmi kifogás alá nem esnék. Az elmémrközésekben 5 intézet 8 csapatall vett részt.

A közpérmérközésekben az egyetemi I. csapat, a római kath. főgymn. I. csapata és az unitárius főgymnázium II. csapata vett részt. A döntő mérkőzésben a kereskedelmi akadémia I. csapata versenyzett. Felteint hogy a kolozsvári ev. ref. főgymn. ifjúsága teljesen távol maradt. *A győzelem palmáját a közpérmérközésekben a római kath. főgymn. I. csapata vitte el, levervén az egyetemi raml lev csapatot 0: 2. Ez annál inkább meglepetés számba ment, mert köztudomásu hogy ezen elsőrangú tanintézetben a kötelező játékdélutánok és korszolvázs bevezetve nines és a rendszeres tornaoktatás is sok akadályokkal ütközik. Az egyetemi csapatban kivált Deák Zoltán, Hantz János, Dániel Béla, Oppenheimer Ferencz, Szász Tibor, Kutassy Károly. A koloz-*

vári róm. kath. főgymnasium biztos és szép játékvál kitünt Vuchetich Vuk, Réffy Lajos, Deák Viktor, Szabady Ernő és Vass Zoltán. — A Kereskedelmi Akadémia I. csapata az Unitárius főgymn. I. csapattal eldönthetetlenül mérkőzött. Versenvivő Lassel és Manuszich volt.

— **Sorozás.** Kora reggeltől fogva ordító tömegek járják be Kolozsvár főutcait már napok óta. Hadadi főkapitány ur minden tudománya tehetetlen velök szemben, mert semmi intézkedés nem történnek e falusi és kellemetlen szokás ellen. Hamagbuntetnének 50—100 embert. bizonyosan alább hagyna a jökedy és a rosszszokás. Csakhogy perse a büntetés — be is kell hajtani.

— **A közönség köréből.** A következő sorokat vettük: A főkapitány ur szíves figyelmébe ajánljuk, hogy a leleplezés és a zsuki löversenyek alkalmából előre léphet nagymértű koozi forgalomnak a Weselényi Miklós utcán főtér felől végére — a koozi torlóadás és lassan hajtás ellenőrzésére — a lovasrendőri őrszemet ismét visszaállítani sziveskedjék. — Egyáltalán érthetetlen hogy miért kellett a lovasrendőri őrhelyt egy a Ferencz József utba benyílló síkator elé helyezni, mikor arra a Központi szálloda előtt — az utca berendezések miatt sokkal nagyobb szükség van, mint az egyenes Ferencz J. uton.

— **Az osztálysorsajáték húzása.** Az osztálysorsajáték szombati húzásán a következő az gyobb nyarományeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyertek: 56438 78899.

5000 koronát nyert: 65154.

2000 koronát nyertek: 3445 80956 14702 33751 83023 64905 76044 96500 59768 473 30390 21775 97789 54684 31561 69457 2657 37474 90054 52341 55412 32305 49544 23571 87090 15970.

1000 koronát nyertek: 1 180 3911 42787 63883 54269 88526 457 25117 16576 37015 56144 81085 34193 39351 43926 57364 26986 13988 23445 49393 43118 41702 5924 15449 85145 19591 59772 8237 91015 51568 45808 23427 20511 55175.

— **Két ismerkedési estély.** Eddig nagyobb csendben, kevesebb okvetetlenkedésnél nyilvánult az oláh egyetemi ifjúság körében a dákrománizmus s az a sok nemzetiségi féktelenség, melylyel bőven telítik meg az ifjak lelkeit nemzetiségi gimnáziumokban. Most már szabad folyást engednek ilyen irányu érzelmeiknek: oláh menza akadémiciat alapítanak, külön klubokat alkotnak a magyar pénzzel a fenntartott „diák-asztalnál”, stb. Sőt összejöveleteket is tartanak. Szombaton éjjel a Biazini szállodában tartottak egy bankett felét. Természetes, hogy zengett az oláh nóta, harsogtak a „szetrejázók” tüzes nyelvű nemzetiségi szónokok beszédei után. A magyar ifjúságnak egyik töredéke — a tanárjelöltek segítő egyesületének tagjai — eddig a Központi szállóban tartották ismerkedési estélyüket vig poharagatás, lelkes hangulat közepette. — Ugy éjfélt után felszedelőzködtek s a Kossuth-nóta lelkesítő hangjái mellett oszoltak haza . . .

— **Ésküvő.** M.-Vásárhelyről írják: A szép és bájos Réz Margitot folyó hó 18-án vezeti oltárhoz Kispál László mérnök.

— **Merénylet.** Budapestről írják, hogy szombaton reggel a honvédelmi miniszteriumban Jablonczy Sándor altábornagy, esendőégi főfelügyelőhöz bebecsátást kért egy Lukovits Gizella nevű alacsony termetű, de elég csinos asszony. Zöld ruhában, fekete szalma kalapban jelent meg a minisztériumban, egészen igazottan. Már több ízben volt Jablonczynál ügyének sürgetése végett. Jablonczy most azt izente ki neki, hogy soron kívül senkinek sem intézheti el ügyét, mire aztán az asszony eltávozott. Tizenegy órakor Jablonczy távozott hivatalából. A vigadónál a propelleről kiszállván eléje lépett Lukovits Gizella és így szólt. „Kegyelmes uram” Jablonczy rá sem figyelt, hanem tovább ment. A Kishid-utczánál rászólt, kicsoda maga?

Az asszony megmondta a nevét és elő akarta adni ügyét, de Jablonczy így szólt: hagyjon el az utcán nem foglalkozom hivatalos dolgokkal. Lukovits Gizella erre előrántotta revolverét, de Jablonczy kiesavarta a kezéből. Lukovits arendő kapitányságra került, a hol kiderült, hogy a revolver nem volt megölttve. Jablonczy ellen már a mult évben is volt hasonló merénylet, mikor egy elbocsátott kezelőtiszt rálőtt.

— **Elvesztett egy** a Mátyás ünnepi diszeloadásra szóló színházi jegy (zártszék jobb II sor 5 sz.). A becsületes megtaláló kériük átadja be azt a Nemzeti Színház nappali pénztárhoz.

— **Kiadó ablak.** A Wesselényi Miklós-utczában a főpostánál szemben a szombati bevonulásra egy 4 személyre szolgáló ablak kiadó. Pénteken estig érkekezhetni lehet Szabó Antal fodrász üzletében.

Közzgazdaság.

Gabona-árak:

Kolozsvár, október 6.

A mai hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

	mmként	kor. fil.	kor. fil.
Buza		12 20	13 60
Rozs		10 40	10 80
Törökbuza		12 40	12 60
Takarmány árpa		10 20	10 60
Árpa jobb		11 20	11 40
Zab		9 20	9 40

értve mind m. mázánként, vaggon áru és a helyi vasut állománál átvéve.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefonszólításai és sürgönylevelei.

A kiegyezés.

Budapest, okt. 6.

Kormányhoz közel álló lap írja: A magyar kormánynak nem lehet több engedményt tenni, holott Körber tetemesen többet követelt. Emiatt Körber visszautazott Bécsbe jelentést tenni a királynak.

A kiegyezés ismét holt pontra jutott.

A politikai helyzet tünetei vesztélyesek.

Széll Bécsben.

Bécs, okt. 6.

Széll Kálmán ma ideérkezett s kihallgatásban volt a királynál. A kiegyezés ügyében referált.

Meghalt bankár.

Szeged, okt. 6.

Mayer Miksa bankár Oseglenen vadászott. Vadászat után az ebédnél ép a főispánnal kocizott, de egyszerre leestett s szívszélhühdésben meghalt.

Közönség köréből.*

Szegsvári mizeriák.

Szeged. 1902. okt. 3.

Becses lapjukban sok igaz segesvári dologról volt már szó, és sajnos még semmi sem változott, de mégis — t. i. napról-napra jobban és jobban éleseknek ki az ellentétek. — Engedtessék meg azért nekem is, hogy Segesvár városa számára fonandó koszoruba egy két nefejeitst küldhessek, hogy annál impozansabb legyen e jó magyar város megkoszoruztatása.

Nem szolok az utcák nyílt t

Sz. 8642—902

1043. 1—3

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a városunkban berendezendő villamos világításhoz 1902 november 1-től kezdődőleg egy a villamossági és gőzgép kezeléséhez értő gépész szükségeltetik. Elsőnek fizetése 1500 második 1000 koronában lett megállapítva. Felkéretnek mindazok kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy a kellő bizonyítványokkal ellátott pályázatukat 1902 október 25-ig a városi tanácshoz adják be.

Torda város tanácsától.

Tordán, 1902 évi október hó 2-án.

Velits Ödön
polgármester.Viski
aljegyző.

Pályázati hirdetmény.

Az erdélyi egyházmegyei alapítványok kezelésére Gyulafehérvárt szervezett központi pénztár és ezen pénztárral összekapcsolt egyházmegyei számvizsgáló hivatalnál rendszerezett könyvvezető és számvizsgáló állásra pályázatot hirdetünk.

Ezen állásra, mely évi 2.400 korona fizetéssel, évi 500 korona lakáspénzzel és öt izben esedékes 200 korona évtőtdés kórpótlékkal jávaldalmazzatik. Pályázhatnak mindazon 35 évet túl nem haladott koru feddhetlen előéletű, római kath. vallásu honpolgárok, kik a kettős könyvitelben elméleti és gyakorlati képzettségüket okmányilag igazolni tudják.

Teljhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérdőíket gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ur ő méltóságához címelve a káptalanhoz folyó évi november hó 15-éig adják be. A megválasztott és kinevezett könyvelő működését 1903-ik év január hó 1-én kezdi meg és köteles a magántisztviselők országos nyugdíj egyesületénél saját költségén magának és családjának nyugdíj biztosítani.

Gyulafehérvárt, 1902-ik év szeptember hó 18-án tartott ülésünkben,

Az erdélyi fehérvári
székeskáptalan.

1044. 1—1.

ÁKONTZ SÁNDOR Erdélyrészt
legrégibb
Kézimunka, Kötőt és Rövidáru Raktára
Kolozsvárt, Mátyás király-tér. Saját ház.

Ajánlja

kézimunka ujdonságait

ugysintén az összes hozzávaló szövet és

fonalait.

Béllés, Peltische, Zsinor, galandok és szabó
kellékekből.
Határozott árak, pontos kiszolgálás.
Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan
teljesít. 866. 16—50.

Világ-Panoráma

elsőrangú műintézet

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 3 szám.

1902 október 5-től 11-ig.

Francziaország.

Uj sorozat minden vasárnap.

Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapokon is)
reggel 10-től 12-ig délután 2—10.

815. 29—x. Az igazgatóság.

UDVARI és TÁRSA

kocsigyártó cég legnagyobb készletet tart

uj kocsikból,

valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsik
lackirozást, bélelést kívánt szerint. 747. 87—x

Részvett kiállításán kitüntette

szép és jó munkáért.

Megrendeléseket készséggel teljesít. Használt kocsit
beeserél. — Vidéki írásbeli megkeresésekre
azonnal válaszol. — Kivánatra árjegyséket
küld. A nagyérdemű közön-
ség eddig irántunk tanúsított
nagybecsű partfogását jövőre kérve. Mely tisztelettel

UDVARI és Társa.

Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett) saját helység.

Ocska hangszereket vesznek.

ZONGORA

pianninóháromium cimbalom

a legolcsóbb árban kapható.

Az újak vásárlásánál az ócska
hangszereket beeserél. A fent irt hangszerek
igen jutányos díj mellett
kapható.Ócska hosszú zongorák
levágását igen olcsón esz-
közöl és mindennemű javítást
ugy helyben mint
vidéken elvállalok.

Bérbe zongorák olcsó árban kaphatók.

Hangolást helyben és vidéken gyorsan és ol-
csón teljesíték.

Kiváló tisztelettel 907. 13—x

HAAS EDE, főter 13.

igen jutányos árak mellett

Gazdasági Iroda

KOLOZSVÁRT.

(FERENCZY DEZSŐ) Jókai-utca 4 sz.

Elvállal mindennemű megbízásokat, eszkö-
zöl és közbenjár.Birtok vétel vagy eladásoknál
birtok bérleteknél.Biztosítások szakszerű felvétele és károk
képviselésénél.Gazdasági termények cikkek és szük-
ségletek eladása vagy jutányos beszerzésénél.Uradalnak és nagyobb bérzadások el-
számolásának szakszerű felülvizsgálatánál.Szeszgyárak, malmok és villanyvilágítási
berendezéseknél különösen előnyös forrásokkal
szolgál. 785. 24—50.

Mátyás király szobor

képkiaó vállalat KOLOZSVÁRT

Ferencz József-ut. (Benigni palota.)

A Mátyás király szobor többszörösítésére egyetl
és kizárólagos joggal bírva, van szerencsénk az érdekl
feleket felhívni, hogy az eddig esedéges birtokukban levő
és forgalomba hozott díszműt árut, képeket, képes leve-
lező lapokat stb. tárgyakat, melyeken Mátyás király
szobor tudunkon és engedélyünkön kívül többszörösítve
vannak, forgalmon kívül helyezték, vagyis azoknak ké-
szítettésére és forgalomba hozatalára szükséges enge-
délyt — kellemetlenségek kikerülése végett — tőlünk
haladéktalanul szerezzék be.

Egyidejűleg közhírré tesszük, hogy mindazokkal,
kik ezentúl is a Mátyás király szobrot bármily módon
többszörösíteni óhajtják, az erre vonatkozó és tőlünk
beszerzendő engedélyt megfellelő díj lefizetése ellenében
készségesen megadjuk.

Kolozsvárt, 1902. szeptember 28.

Mátyás király szobor

képkiaó vállalat.

1080. 2—3.

A MÁTYÁS SZOBOR

teleplezése alkalmából szükséges

diszmagyar ékszerek,

diszkardok és

diszljószerszámok

dus választékban kaphatók

WISINGER MÓRNÁL

BUDAPEST, IV. Kristóf-tér 2.

Ugyanott díszékszerek kölcsönbe is
adtnak.

863. 12—15.

Ullmann F.

czim, ezimfestészeti és díszítési cikkek

üzlete

Kolozsvárt, Rákóczy-ut 14. sz.

Télfonszám 471.

Elvállal mindennemű díszítési mun-
kátokat úgy magán mint középüle-
tekre, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb ki-
vitelben, azonkívül készletben tart saját gyárt-
mányu zászlókat czimrel ellátva min-
den méretheben. Díszítésre alkalmas czimere-
ket állami, városi és minden ez alkalomra
használandó kivitelben, továbbá szép kiviteli

Zászló rudakat

külön is 4 métertől 8 méter hosszúságig nem-
zeti színre festve a legjutányosabb árban.

Díszítésre rajzok, tervek, díjtalanul
készíttetnek; előjegyzések mielőbb kértnek,
nehogy az idő rövidsége miatt meg ne lehes-
sen felelni a kivitelnél. 989. 5—7.

KOLOZSVÁRI

Takarékpénztár és Hitelbank

RESZVÉNYTARSASÁG.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Irodák:

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.

saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fog-
gad el könyvecskére vagy folyószámlára és
azokat felmondás nélkül fizeti vissza.Váltókat, utalványokat, checkeket és
kisorsolt értékeket olcsón számítól le.Jelzálogos kölcsönöket nyújt ko-
lozsvári házakra és földbirtokra

Előleget ad értékpapirokra.

Értékpapirokat, érmekeket vesz és elad
saját és idegen számlára.Zálogháza (bejárat a király-utca felől)
délelőtt 8—12-ig, délután pedig 3—5-ig áll a
közönség rendelkezésére és előleget ad éksze-
rekre és ingóságokra.Aruraktárai (apályaudvar mellett) ol-
csón kezel a betárolt árukat és azok elöle-
get adnak. 74. 71—*

Ugyanott

The Gresham Életbiztosító Társaság

Vezérügynöksége.

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.

SANTAL EGGER

gyógyító erejével főtálmulja a kösüldi szereket.

Kipróbált, orvosilag ajánlott

jó szer, hólyag, cső bajoknál és minden oly esetben,
hol az orvosok Santal-olajat Copalvát vagy Cube-
bát ajánlanak A

SANTAL EGGER

tiszta keletindiai Santal-olaj tartalma miatt
meglepő sikeres hatása az ifjúság bántalmánál.
Az orvosok is kedvelik és rendelik. 1 üveg ára 3 kor.
Videkre a pénz előzetes b.küld. után bérn. 3-40
kor. Csak a törvényesen védett „tigris-fej” védjegy
valódi. Kapható a legközebb gyógyszerárban.

Fő és szétküldési raktár: „Nador-gyógyszertár.”

Budapest, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható: Dr. Hintz György, Dr. Adler Rezső,
Halász Jenő, Dr. Czetz Dániel gyógyszerárban Ko-
lozsvárt. 119. 22—30.

Magyarországi

gyógytárlatadonos

2000 korona készpénz ovadék nyújtása
mellett Erdélyben

gyógytárberletet keres

lehetőleg mielőbbi átvételre. Szives meg-
keresést kér „Bérlő” postrestante Ege-
res (Kolozsmegye) czimen. 10342—2.

Nagyságos asszonyom!

Van szerencsém értesíteni, hogy az őszi és téli
idényre összes ujdonságaim megérkeztek. Raktá-
romon kizárólagosan az összes cikkeimnél exclusivitást
tartva szem előtt, úgy gyanju ruha kelmékben,
selymek, mosóbársonyok és Velerek, előrendű vá-
szon és asztalműek, Paplanok, ággyterítők, ággye-
műek és kész menyasszonyi kelengyék választéka oly
meglepő, hogy a legmagasabb igényeknek is meg-
tudok felelni.

Helyén valónak tartom az előnyös vételek kö-
zül nehányat felsorolni.Nagyraecsiült látogatását és további kitüntető
bizalmát kérem 914. 13—x.

Kiváló tisztelettel.

Herskovits J. Mór,

Unió-utca 6 szám.

Az őszi és téli idényre beérkeztek a legjobb
és legmegbízhatóbb árúim.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönség becses
figyelmébe ajánlani legújabb párizsi modelljeimet.
selyem, tennisz és gyanju blouszokban selyem,
szőrme és gyanju szoknyákban.

Kizárólagos nagy raktár

Smyrna, Argaman, Axminster és

Velvet szőnyegekben.

Ágyterítők, csipke függönyök és

paplanok.

FELHÍVÁS

a magyar közönséghez!!

Városunk rég sirban porladozó nagy szülötte: igazságos
Mátyás király emléksobrának teleplezésére készülnek. Altalá-
nos és nagy pompával üljük meg e napot, melyen felül régi
díszesüknél multjának emlékei. Az egész magyar haza aggyé
olvad e napon, az emlékezésnek ama napján, midőn Mátyás az
igazságos iránt rájuk le kegyelmeztünk adóját.

Hogy a nagy király emlékezete külsőleg is kifejezést ta-
láljon, a városi tanács és a szoborbizottság hozzájárulásával a
teleplezés alkalmából egy páratlanul szép emlékképet adunk ki.

Ez emlékkép méltó városunk dísz szülötteinek emlékeihez.
Annak ott kell lenni minden magyar ember ház falán: a pa-
lotában mint a kunyhóban egyaránt!

Padrusz alkotása, Mátyás király szobra Horti Pál jeles
festőművész által festett képről sokszorosított és díszes ke-
zírású tisztelettel.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

Kocsi gyártók

Kolozsvárt, Malom-utca 12.

Alapított 1870.

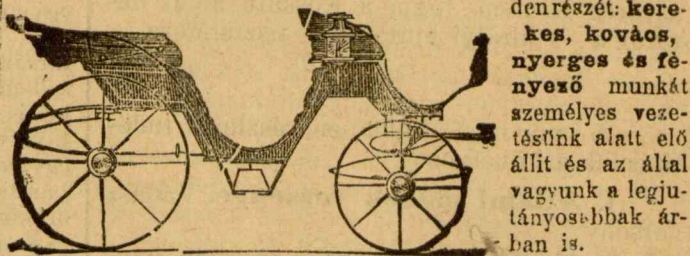
Alapított 1870.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítő eg.

Nagy KOCSI JAVÍTÓ műhely. Kocsi gyártás mo-
dern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyetl Kolozsvárt, a hol a kocsi min-
den részét: kere-
kes, kovács,
nyerges és fé-
nyező munkát
személyes veze-
désünk alatt elő
állít és az által
vagyunk a legju-
tányosabbak ár-
ban is.

Főcélunk a jó szolid munka jutányos árban.

Becsés pörfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia.

990. 29—50.

Hirdetések

a legolcsóbb árban

felvételnek a kiadó-hivatalban!

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.